

ning af Jord er Noget, som hos os saaledes som paa de fleste Steder i Verden maa ordnes ved Lovgivningen, fordi det griber ind i mangfoldige økonomiske og politiske Spørgsmaal — jeg skal som Exempel kun anføre Fattigvæsenet og Fattigforsørgelsen. Jeg kan derfor ikke Andet end vedblive min Formening, at man for Tiden ikke bør tilstede en Udskyfning, der gaaer videre end den Grændse, man her har sat — og det er en Selvfølge, at jeg maa indrømme, at 20 Tdr. Hartkorn er en vilkaarlig Grændse; jeg har taget den, fordi den er overantvordet os, fordi det er den, der i administrativ Praxis i en lang Række af Aar har været fulgt eller idetmindste opstillet, og derfra er gaaet over i Lovudkastet — men at det paa den anden Side aldeles ingen Betænkelse har at tilstede Frihed indenfor denne Grændse.

Jeg har til, hvad de andre ærede Talere have anført, kun at tilføje, at de, som spørme saa overordentlig for Udskyfningen og ere saa bange for Sammenlægningen, reent overseer, at det aldeles ikke kan være nogen Fornøielse at udskyffe en Parcel fra sin Eiendom, naar man ikke kan sælge den, og de fleste Parceller sælges ikke til selvstændig Bebyggelse, men netop til Sammenlægning til Naboen, og at man altsaa af lutter Frygt for Sammenlægningen gaaer hen og berøver Udskyfningen den vigtigste af dens Runder, som netop er Sammenlægning. Det er derfor kun af Respekt for Thingets Botum, at jeg ikke vil, at den Mening, som sidst med stor Stemmesfærlighed blev vedtagen, nu uden Videre skal omgjøres idag. Jeg vil bede den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2det District (Sørensen) ikke blot at bemærke dette, men ogsaa selv at tage det til Følge, Respekt for Thinget (Hør!). Men paa den anden Side kan jeg ikke finde mig i, at disse 12 Tønder Hartkorn skulde sættes som en uoverstigelig Bom — og en uoverstigelig Bom bliver det, naar det bliver staaende i Loven, uden at der ved Siden deraf kommer en Mulighed af at kunne komme ud over den saaledes vilkaarligt satte Grændse. Vel sagde den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te District (S. N. Hansen), at han ikke kunde begribe,

hvorledes jeg har kunnet komme til at forege Bevillingsvæsenet. Den ærede Rigsdagsmand pleier ellers godt at kunne begribe, hvad han vil begribe (Latter), og i dette Tilfælde har jeg allerede sidst hjulpet hans Begreb paa Gled, idet jeg tog et meget bestemt Forbehold om, at, hvis Thinget skulde nedsette de 20 Tønder til 12 Tønder Hartkorn som den lovbestemte Grændse, saa vilde jeg ansee det for aldeles nødvendigt, at man ved Siden deraf i Undtagelsestilfælde ad Bevillingsveien kunde gaae ud derover. Dette er altsaa ikke paa Grund af nogen Forkjærlighed for Bevillingsvæsenet, som netop betydelig er blevet indskrænket ved denne Lov, men fordi det paa ingen Maade kan aldeles undværes, og heller ikke er blevet udelukket med Hensyn til Udskyfningen, hvor der ogsaa ved Siden af den eneste Grændse, nemlig den, der indeholdes i § 5, er opstillet en Afgang til ad Bevillingsveien at gjøre Undtagelser fra denne Regel. Nødvendigheden af de Undtagelser, der tilstedes fra Reglerne for Udskyfningen, den kan den ærede Rigsdagsmand meget godt begribe; men, naar han kun vil tænke lidt derover, saa vil han vist ogsaa begribe, at der ogsaa ved Sammenlægningen kunne møde mange Tilfælde, hvor det vilde være en Uretfærdighed mod Enkelte og til Skade for Landet, om man ikke havde holdt en Mulighed aaben for at kunne komme ud over den snævre Grændse af 12 Tønder. Iøvrigt staaer det ikke i Udvalgets Forslag, at Indenrigsministeren skal udstede Bevilling, saa ofte den begieres; men der staaer, at han kun kan udstede saadanne Bevillinger til Sammenlægning indtil 20 Tdr. Hartkorn, naar dette kan skee, uden at nogen Gaard derved nedlægges. Derved er altsaa for det Første sat en meget stor Skranke for denne Sammenlægningsret, og en Skranke netop i den Retning, hvor Sammenlægningsretten kunde blive til Skade for Befolkningens Afgang til at leve og ernære sig i Landet, nemlig at Gaardenes Antal derved kunde blive formindsket. Dernæst staaer der: „eller naar Jordfordelingen i Egnen er saadan, at Nedlæggelsen af een eller enkelte Gaarde ikke kan ansees for betænkelig.“ Jeg har allerede gjort opmærksom paa, at der her er optaget det, som var rigtigt i det oprindelige Udkasts § 2, hvor